

Meie Aeg

Nº 6 1938

Looduse kõne

Kas mõistame seda, mis meid ümbritseb, mille keskel me viibime ja millest me ise ka oleme üks osa? Kas me tunneme loodust ja iseenast? Oleme ju kõrgemad olevused, kellel on võimalik seda tunda. Selleks on antud meile vaimsed võimed, et olla teadlik selles, mis sünnib meis endas ja ka meie ümbruses.

Loodusel on meile nii palju kõnelda. Ta kõneleb meile eriti palju siis, kui oleme temaga lähemalt tuttavad. Temas on nii palju tähele panna, et ei aita sellest, kui vaatleme ainult silmaga ja kuulame kõrvaga, vaid peame tundma ka südamega. Meil tuleb süveneda looduse üksikasjadesse, vormidesse, värvidesse ja põhjustesse, nii et see meis imetluse esile kutsub ja me tõesti liigutatud oleme.

Loodus jääb ikka niisama mitmekesiseks ja rikkaks nagu ta on. Aga kui meil ei ole hinge, kui meie ei saa looduses teadlikuks, siis oleme kaotanud. Hinge kaudu on loodusel meie suhtes väärtus. Ilma hingeta aga langevad kõik väärtused. Kui meie hingeliselt ei ühine loodusega, siis on kõik meile kaugel ja võõras, eluta ja mõtteta. Kui inimene saab loodust sügavalt ära tunda, siis see ülendab inimest — teeb looduse ülevaks ja inimese looduse krooniks.

Iga väärtus ilmub hinges, vaagitakse hinge kaudu. Me saame loodusest osa, sest et ta meid liigutab. Südamega nähes alles on palju näha. Hing seob meid looduse külge, et me märkame silmad avada ja vaadata milline suurepärase ümbrus on see, kus me oleme. Mida me silmaga näeme ja kõrvaga kuuleme, see on ainult osake tajutavast. Aga kui me südamega tunneme, siis saab äratatud teadlik mina, see on mõistus ehk vaim. Me ei vaata siis üksnes välimusele, vaid küsime ka asjade põhjuste ja vahekordade järgi. Me avastame olemuse tingimuse — seaduse ja korra. Meie vaimus selgub kõige olemise tõeline pilt. Nii me muutume täieks, nagu see on meie kutsumus ja kohus. Kui me asju sügavalt näeme, olemise põhjusi mõistame, siis tõuseme loodusest kõrgemale, see on tasemele, kuhu looja meid on tahtnud asetada.

Aga kui meie ise oleme vaimselt surnud loodusele, siis näib ka loodus olevat eluta, juhuslik, vägivaldne, meile ei paista siis silma muud kui loodusjõudude metsikud avaldused, raske võitlus olemise eest, milles sünnib ja hukkub lõpmata palju elusid. Ilma hingeta ja vaimuta oleme ainult tükike karmi loodust, ilma vabaduseta, eesõiguseta. Aga hing ja vaim annavad eesõigused. Me kujuneme isiksuseks, kellel on side

eluga ja võib ka olukordi määrata. Loodus paistab uues valguses — heatahtlikuna ja kasulikuna. Me aimame, et meie ei ole mitte juhuslikus keskkonnas, kus kõik jõud oleksid pahahtlikult meie vastu. Me tuleme loodusele lähelale ja loodus elustab meid. Me näeme looduse seadusi. Need on suurepäraseid seadusi. Me jääme nendega rahule. Meis tekib rõõm ja rahulolu, et kõik on nii hästi korraldatud. Kõik on nii lõpmata kõrge ja ülev — väike oma keerulisuses ja suur oma mõõtmatuses. Meil tekib aukartus kõige vastu. Me aimame, et looduse üle on kõrgem elu, kes elustab materia.

Loodust ära mõistes inimene tõuseb kõrgemale kui on tema ümbrus. Kõiki nähtusi ja asju võrreldes muutub ta kõige kohta teadlikuks. Loodus on paenutatud seaduste alla, samuti ka inimene, kuid inimesele muutuvad need seadused paenduvamaks ja vastutulelikumaks. Kuna inimene on teadlik oma ümbruses, siis ta võib valida kõige soodsama elukorra. Ta vabaneb nii looduse raudsetest seadustest.

Teadlikku olekut ehk mõistuslikku suhtumist ümbrusesse nimetatakse vaimsuseks. See ei ole õieti muud kui äränägemine, et kõike valitseb seadus ja kõik nõuab korda. Vaimne tegevus on seadusega arvestamine. Me võime ühe kui teise tegevuse tulemust ette näha, sest me tunneme olemise seadusi. Iga kõrgem tegevus on teatavate looduseseaduste täitmine. Nende seaduste tundmisest ja täitmisest on inimese elu lõpmata palju rikkamaks saanud. Looduse seadusi tundes inimene võib valmistada suurepäraseid tarbeasju. Ta võib teha oma olemise mugavaks. Materiat korra alla paenutades tekivad suurepäraseid asjad, nagu meist endist saavad vaimsed olevused, kui hakkame aimama korda ning järjestame oma mõtted.

Kogu maailmkond allub, nagu inimese mõtegi, mõistuse seadustele. Maailmkonda valitseb suur mõistus. Kord on maailmkonna vankumatu alus. Maailmkond on olnud korraldatud, ja maailmkond püsib, kui jääb korraldatuna. Aine püsib selle tõttu, et aineosakesed on suurepäraselt korraldatud ja omavahel tasakaalulises vahekorras. Suurepärase maailmkond on seetõttu, et maailmakehad püsivad oma teedel.

Ons see ainult mehaaniline seadus, mis loob säärase korra? Ei, mehaaniline seadus on siiski raudne, paendumata, eluta, on allutatud millelegi kõrgemale. Mehaanika seadused on omased meie materiale. Meie materia on ikkagi habras,

Milline ilus vaade avaneb inimese silmale...

Otepää maastik

lagunev, kaduv, surnud. Ilma eluta, ilma kõrgema printsipiita ei ole mateerial mingit mõtet ega väärtust. Elu on antud kõrgemalt poolt, ja mateeria ühes eluga saavutab kõrgema astme.

Selles on meile, inimestele, lõpmata suur tähendus, et me korra mõiste avastame. See asetab meid juba kõrgemasse maailma. Me lakkame olemast alam mateeria.

Kui meis ei ole arenenud vaimsust, siis oleme osake madalat loodust, oleme korratute jõudude kogu, mis aga jõudude koonduse tõttu võib luua veel suuremat korratust ja segadust.

Loodus on ju ka teataval määral veel korratu. Temas valitsevad küll suurepäraseid seadused, aga ta on jäetud inimese korrastada, kes peab selle juures ise ka arenema.

Kui meie vaimus ei selgu midagi, siis me ei märka ka milleski korda luua. Me ei leia seda viisi, kuidas oleks parem. Meie ei näe, et loodus on ilus ja kuidas ta võiks olla veelgi ilusam.

Kuna inimene on muutunud teadlikuks, siis ta loob enesele tarberiistad, puhastab maapinna võsast ja risust, teeb mulla kohevaks ja külvab sinna puhta seemne. Milline ilus vaade avaneb nüüd inimese silmale...

Aga veel kaugemale on inimesel tarvis jõuda. Temas endas mässavad veel metsikud jõud, alamad tungid, mis tõukavad teda tegema seda, mis

ei sünni. Kui teadmatuses on inimene enda suhtes! Inimene oskab juba küll suurepäraseid asju valmistada, aga elu üldiselt ta ei teeni mitte. Oma olekuga on ta veel maailmkonna korra vastu. Ta hajutab oma jõudusid, et sellest tekivad kurjaiseloomulised kired. Inimene saab veel ainult osaliselt kasutada vaimseid hüvesid.

Liig palju saab rõhutatud mateeria. Inimesed veel ei oska rohkem näha kui materiaalsel kasu. Muidugi inimene on mateeria, ja ta tarvitab enese alalhoiuks materjaalseid saadusi. Aga nagu juba öeldud, mateeria iseenesest ei ole väärtus ega püsi. Mateeria püsib siis, kui vaim ta elustab.

Maailmalik haridus on materjaalne. Inimene arendab end teadlikuks, et võiks rõhutada veel enam materjaalset külge. Mehaanika seadusi kasutades luuakse tõesti palju, kuid kõik see, mis niiviisi luuakse, on asetatud seisukorda, mis on lõppude lõpuks ainult kahjulik ja hävitav. Niisugused saavutused ei teeni elu, vaid takistavad elu. Nimelt ahvatleb see seadusevastasele elule, ja teisi teeb see rahulolematuks kõigest ilmajäämise pärast. Niiviisi inimesed laskuvad oma olemuselt madalasse loodusse ja elavad madalat elu.

Looduse varad saavad kurjasti tarvitatud. Sünnib väga suur ülekohus Looja ja looduse vastu. Sellepärast on ka loodus vahest olnud ini-

Lunastus

Miks ei loonud Kristus maist riiki? Miks pettusid jüngrid oma ootusis? Miks pidi surema Jumala Poeg, kes oli olnud Jumalaga üheväärne ja kelle loodud olid ka tema ristilööjad?

Et vastata neile küsimustele, peame tagasi pöörduma alginimeste juure. Terve maailm kuulus Jumalale, ühes sellega ka inimesed, kelle Jumal oli loonud. Oma armust andis Jumal inimestele kõik, mida nad nägid: suurepärased taimed maitsva viljaga, ilusad lilled väljadel, tugevad loomad ja väikesed linnud. Need kõik usaldasid inimest ja kuulasid ta käsklusi. Oli aga siiski üks tingimus; midagi pidi inimene puutumatult jätma Jumalale, tunnuseks tema omandusõigusest.

„Aga hea ja kurja tundmise puust ei pea sa mitte sööma; sest mil päeval sina sest sööd, pead sa surma surema.“ See oli väike kohustus kõige rikkuse juures, mille inimene oli saanud. Kuid selle murdmisel oli öeldud ka hirmus ja kõikumatu tagajärg. See käsk oli öeldud ja oli sama kindel kui Jumal oli muutmatu.

Saatan oli see, kes kõik oma võimed kokku võttis, et inimest just siin langusele sundida. Inimene oli loodud vabana, kes kõike järele kaaludes võis teha oma otsuse. Järgnes pinev hetk kõigi maailmade nähes. Kas suudab inimene taibata ette seatud püüniseid ja pääseda saatan plaanidest? Terve taevas jälgis hinge pidades selle võitluse tulemust, sest teada oli ka mõlemapoolse tulemuse tagajärjed. Meie esivanemad olid saanud silmaimeks taevalistele olevustele (1 kor. 4, 9). Me teame, et nad langesid. Käsk oli üle astunud ja karistus tuli viia täide.

Kolm võimalust oli Jumalal nüüd patustanud inimpaariga. Esiteks oleks hävitanud Jumal veel samal päeval üleastujad; kuid see poleks ühtinud tema halastava loomusega, pealegi oli ta alles loomisel öelnud: „Teid saagu palju.“ Teiseks oleks Jumal võinud jätta inimesed ellu, ja ajajooksul oleks täitunud maa patuste inimestega, kelle valitsejaks oleks saanud saatan. See plaan aga ei oleks sobinud Jumala õiglase valitsemisega, sest Jumal ei ole inimene, kes võtab tagasi oma sõna. „Aga Jehoova Jumal on tõde ise.“ (Jer. 10, 10.) Jäi veel üks võimalus, kuid see oli seotud määratu suure ohvriga.

Räägitakse juhtumist, kus vend läks surma venna pärast, et teda päästa paremale elule. Ka siin pidi surema keegi, sest „ilma vere valamata ei sünni andeksandmine.“ (Eebr. 9, 22.) Jumala halastav õiglus andis suurima, kelle ta võis — oma Poja, et inimesed võiksid jääda elama. Käsk pidi täidetama. Tegu oli sündinud

ja see tõi kaasa paratamatu tagajärje. Jumal ei võinud muuta oma käsku, sest siis poleks ta olnud muutmatu, õiglane ega igavene. Aga selle asemele, et teo tegija sureks, suri käsu andja. „Sest nõnda on Jumal maailma armastanud, et ta oma ainusündinud Poja on annud...“ Aga tema on meie üleastumise pärast haavatud ja meie ülekohtu pärast ära rõhutatud; karistus oli tema peal, et meil pidi rahu olema.“ (Jes. 53, 5.)

Meile mõistmata on see otsus, et Jeesus tuli alla Isa juurest kuninglikust aust, alandas iseennast ja võttis sulase näo enesele ja sai inimeste sarnaseks, ja sai sõnavõtlikuks surmani, pealegi ristisurmani.“ (Vil. 2, 7.) See räägib armastusest, mida meie, inimesed, ei mõista, mida meie ei tunne ja seepärast ei taha ka tunnustada. See räägib armastusest, kus mitte sõber ei surnud sõbra eest, vaid sõber vaenlase eest.

Kuid kas oleme ka meie, tänapäeva inimesed, põhjustanud selle suure ohvri? Kas oleme ka meie kuidagi kaassüüdlased selles, et Jumala Poeg pidi surema? Jumalal on veel tänapäeval nõue, mida täites tunnustame teda valitsejaks. See nõue on tema kümme käsku.

Sellest käsust üleastujaid ähvardab samuti surm. „Igaüks, kes pattu teeb, see teeb seda, mis käsu vastu on.“ (1 Joh. 3, 4.) Aga patu palk on surm (Room. 6, 23). Kui räägime Jumala käskudest, siis teame, et oleme kõik selles üleastujad. Kas oleme olnud õiglased ja iialgi mitte varastanud? Kas pole me iialgi oma kätt võõra vara järgi sirutanud? Kas oleme tunnustanud Jumalat ainsaks Loojaks? Kas oleme olnud õiglased oma kaasinimeste vastu ja iialgi mitte kannud halbu tundeid rinnus nende vastu? Oleme selles kõiges eksinud. „Ei ole, kes õige on, ei ühtainustki.“ (Room. 3, 10.) Oma eluga oleme ära teeninud hirmsa saatuse. Meie teod juhivad meid igavesele surmale. Et me võiksim siiski elada, seepärast on Igavene Armastus lasknud surra oma Poja ka meie eest. „Teid ei ole kaduvate asjadega, ei hõbeda ega kullaga lunastatud teie tühjast elust, mis teie olete vanematest õppinud, vaid vaid Kristuse kui ilma veata ja puhta talle kalli verega.“ (1. Peetr. 1, 17. 18.)

Kristus pidi elama inimesena maa peal, pidi läbi tegema samad kiusatused, mis igaüks meist, kuid ta jäi patuta. Tal olid samad tunded, samad soovid. Ta kannatas samuti valu ja hingeahastust. Ja selle juures tundis ta end süüdlasena, sest meie patud lasusid temal. Ja lõpuks tehti temaga seda, mida meie igaüks väärt oleme.

V.

Loodusel on meile nii palju kõnelda

Otepää maastik

Looduse kõne

(Lõpp)

mese vastu halastamatu. Looduse õnnetused on tõesti inimeste kurjuse pärast. Mõtleme vanaaja rikastele maakohtadele ja linnadele, nagu Babülooniale ja Niinevele. Seal elasid inimesed hirmus seadusevastaselt ja suretasid oma vaimu. Nüüd on need maakohad tühi kõrb. Nii võime mõista, et materia iseenesest ei püsi, kui kõrgem elu ei hoia seda. Me julgeme seda väita praegugi. Kui palju on praegu tarvitusele võetud igasuguseid tõrjevahendeid, et looduse kahjusid ära hoida, kuid neid sööjaid sigineb seda rohkem. Kui loodus annaks korralikult oma saagi, inimesed läheksid väga rikkaks, kuid selles korratus olekus, milles on inimene, ei ole rikkusest inimesele ega loodusele kasu. Me näeme, et looduses valitsevad küll kindlad seadused, aga suures mõõdus kujuneb kõik nii, nagu väärub seda inimene. Üks kõrgem käsi juhib, — see on Jumala käsi...

Meie vaimsed võimed kohustavad meid kõrgemale tasemele saama. Tee selleks on piirata oma madalaid tungisid. Inimene peab olema selles teadlik, kuidas end valitseda, ja et madalad tungid on kahjulikud. Vaimuelu on just korrapärasuse loomine ja hoidmine. Juba mõtted peavad olema puhtad. Vaim põlgab kõige selle, mis kisub kehalise seisukorra madala looduse tase-

mele. Vaim püüab korra poole. Sellest võrsuvad kõrgemad hingeelunähtused nagu õiglus ja headus. Vaimne arusaamine ja huvi on see, et oleks hoitud kogu elu.

Kahjuks on inimesed selleks veel liig arad, et saada vaimseks. Nad aimavad vaimse elu kohustusi, et see võtab suured vastutused, olla seadusega kooskõlas. Inimene tahab veel põgeneda sellest. Aga ta ei leia ka õnne ja rahu. Temale ei ole miski hea. Ta püüab tühjendada rõõmukarikat, kuid see ei karasta teda. Ta läheb kõigest ilusast mööda. Ta valib selle, mis on kahjulik, ja arvab selle olevat parema, mis on. Ta ei tea, et rahu on õnn. Millal jõuaks inimene sellele äratundmisele! Äraarvamata suured on vaimsed väärtused, mida avastab ja loob vaim. Maailma parimad inimesed on mõistnud selle tõe.

Ei või lõbu ega kasu rõhutada, sest see viib inimese korratusse seisukorda. Olgu eesmärgiks töö. Selles õppime mõistma korda. Me võime rõõmustada heast tööst, mis ei ole iseenesest muud kui loodusesemete paigutamine ideaalsesse asendisse.

Kas oleme teel selle vaimse äratundmise ja kõlbelise tahte poole? Loodus kõneleb, et on üks olemise ja püsimise tingimus, ning see on seadus ja kord. Maailmkonda valitseb mõistuslik seadus. Niisama mõistlik peab olema ka inimene.

Tulevastest sündmustest

Tuhande aasta aeg on usulistes ringkondades oluliseks küsimuseks. Avaldatakse mitmesuguseid arvamisi ja õpetusi selle kohta. Ühed õpetavad, et tulevat tuhandeaastane maailma rahuriik, mil ajal kuulutatakse evangeeliumit ning kõik inimesed saavad heaks ja pööravad ümber. Sel ajal ei saavat kurat enam ahvatleda inimesi patustama, sest ta on seotud. Teised õpetavad, et tuhandeaastane aeg olevat juba tulnud ja nüüd elavat Kristus nägemata kujul maa peal ja tema rahvas valitsevat jne.

Need arvamised on inimlikud ja neil ei ole piiblit alust. Meie tahame käesoleva artikliga seda küsimust põhjalikult uurida.

Tuhandeaastasest ajavahemikust kõneleb Johannese ilmutuseraamat 20. peatükk. Selles peatükis leiame, et tuhandeaasta algus ja lõpp tähistatakse surnute ülestõusmisega, algul õigete ja lõpul õelate ülestõusmine, ning nende kahe ülestõusmise vahel on tuhat aastat aega.

Sündmused tuhande aasta algul.

Aeg enne tuhande aasta algust.

„Ja nõnda kui Noa päevil oli, nõnda peab ka Inimesepoja päevil olema. Nemad sõid ja jõid, võtsid naise ja läksid mehele... ja nemad ei pannud seda tähele, kuni veeuputus tuli ja võttis neid kõik ära, nõnda peab ka Inimesepoja tulemine olema.“ Luuka 17,26, Matt. 24, 38, 39.

Ei panda tähele aega, milles elame. Elatakse vaid igapäevaste küsimuste huvidele, söömingutele ja joomingutele ja muudele mõnudele, ja nii korraga ootamata saabub päev, mis toob hukatuse.

Vaimulik leigus tähistab aega enne tuhande aasta algust. Usuline ükskõiksus valitseb. „Kus on tema tulemise tõotus?... Kõik jääb nõnda kui olnud,“ (2 Peetr. 3, 4) võib kuulda usklikke ja uskmata seas. Aga, korraga, ootamata, saabub aeg, millal ehmuvad kõik, kes valmistunud pole. „Sest kui nemad ütlevad: Rahu on, ja pole ühtegi häda, siis tuleb äkiline hukatus nende peale... ja nemad ei pääse mitte.“ 1. Tess. 5, 3.

Õigete surnute ülestõusmine tähistab tuhande aasta algust. Kiri ütleb selle kohta: „Õnnis ja püha on see, kellel osa on esimesest ülestõusmisest; nende üle ei ole teisel surmal mitte meelevolda, vaid nemad peavad Jumala ja Kristuse preestrid olema ja temaga kui kuningad valitsema tuhat aastat. Aga teised surnud (õelad) ei saanud mitte elavaks, kuni need

tuhat aastat otsa said. See on esimene ülestõusmine.“ Ilm. 20, 6. 5. Pühakiri räägib kõikjal kahest ülestõusmisest, ja ka kõik kohtlased piiblitundjad seletavad samuti.

Kristuse tulek

on õigete surnute ülestõusmiseks ja on sündmus, mis tähistab tuhande aasta algust. „Issand ise tahab maha tulla taevast sõjakisendamise, peaingli hääle ning Jumala pasunaga, ja kes Kristuse sees surnud, need peavad ülestõusma esmalt.“ 1. Tess. 4, 16. Issand ilmudes laseb oma inglitel pasunaid puhuda ja siis avanevad õigete surnute hauad ning nad ärkavad ja tulevad haudadest äraseletatud ihuga välja. Jumala inglid koguvad nad kokku — need äravalitud kõigi aegade usklikud kõigest neljast tuulest ja maakaarest. Matt. 24, 31.

Õiged võetakse taevasse

pärast kogumist, nii kui ütleb apostel: „Pärast (ülestõusmist) peab meid, kes me elame ja üle jääme, ühtlasi nendega (õigete ülestõusnutega) pilvede sees tõmmatama Issanda vastu taeva poole. Ja nõnda peame meie ikka Issandaga olema.“ Tess. 4, 17.

Õelate kaotamine

järgneb sellele, kui õiged on taevasse võetud. Neil on kohutav hirm, nähes tulevat Issandat, keda nad on pilganud ja kelle sõna põlanud ning tema järelkäijaid taga kiusanud. Nad näevad siis hirmuga, „kuidas Issand Jeesus taevast saab nähtavaks oma väe inglitega ja maksab tulelegiga nende kätte, kes ei tunne Jumalat ja kes ei kuule meie Issanda Jeesuse Kristuse armuõpetuse sõna.“ 2. Tess. 1, 7. 8.

Issanda taevasseminek. Selsamal kombel tuleb ta jälle.

Saatana sidumine

teostub siis sellega, et pühad on taevasse võetud saatana ahvatluste eest ära, ja et õelad on ära surnud Issanda palet nähes ning ei tõuse enne tuhande aasta möödumist. Saatana on „seotud“ selle maa külge, maa on saanud tema vanglaks, siin ta on päris üksi oma kurjade inglitega. Maa peal pole ei õelaid ega õigeid, saatanal ei ole enam kedagi eksitada. Ta on olukordade vanglas, seotud tegevusetuse ahelatega. See on kohutavaim seisukord. Ükski vang pole eales paremini seotud olnud. Saatanal on siis aega tegevusetult seista ja oma kohutavate tegude üle järele mõtelda ja mingis salajasel eelaimduses oodata oma kohutavat lõppu. Saatana sidumist kirjeldab prohvet piltlikult järgnevalt: „Ja ma nägin ühe ingli taevast maha tulevat, sellel olid sügavuse võti ja suured ahelad käes. Ja ta võttis lendava mao kinni, vana mao, see on kurat ja saatanas, ja pani teda kinni tuhandeks aastaks, ja heitis teda sügavuse sisse, ja pani teda luku taha, ja pani teda pealt pitsiriga kinni, et ta enam ei pidanud paganaid eksitama, seni kui need tuhat aastat pidid otsa saama; pärast peab teda lahti lastama natukeseks ajaks.“ Ilm. 20, 1—3.

Nii oleksid siis sündmused, mis aset leiavad tuhande aasta alul, kokkuvõetult järgmised: Jeesuse tulek, õigete ülestõusmine, kõigi õigete muutmine ja äraminek taevasse Jumala linna, õelate surm ja selle tulemus — saatana sidumine.

Sündmused tuhande aasta kestes.

T a e v a s.

Taevas peetakse tuhandeaastast aega eriliste sündmustega. Maa on samal ajal saatana vangla. Maa peal ei ole tuhande aasta kestes mingeid olulisi sündmusi.

Õiged on taevas, piibliselt öeldud — Talle pulmas. „Rõõmustagem ja olgem väga rõõmsad, ja andkem temale au, sest et Talle pulmad on tulnud ja tema naine (kogudus) on ennast valmistanud.“ Ilm. 19, 1—9. See on olnud igatsetud aeg pühadele ja kristusele. Kristus on koguduse pea ning peigmees. Pühad tulevad Talle pulma suurest viletsusest, ütleb prohvet.

„Pärast seda nägin ma, ja vaata, suur hulk rahvast, kõigist paganatest ja suguharudest, ja rahvaist ja keelist, need seisid aujärje ees ja Talle ees, ehitud pikkade, valgete riietega ja palmioksad nende käes... Seepärast on nemad Jumala aujärje ees ja teenivad teda ööd ja päevad tema templis.“ Ilm. 7, 9—15.

Nendest kirjakohtadest nähtub, et peale Talle pulmade on õigetel eri tegevus taevas, olles ööd ja päevad Jumala aujärje ees. See eri tegevus on kohtuistungitest osavõtmine, millal tae-

vas kohut mõistetakse õelate peale, ja saatana ning kõigi tema inglite ning nende teenrite tegevuse kurjust kaalutakse ja nende karistus määratakse. Prohvetile näidati seda tegevust, kus õiged ühes Kristusega on kohtus tegevad, ja ta kirjeldab seda järgnevalt: „Ja ma nägin aujärje ja nemad (pühad) istusid nende peale ja kohus anti nende kätte, ja ma nägin nende hingesid, kelle pead olid kirvega otsast ära raiutud Jumala tunnistuse pärast ja Jumala sõna pärast, ja kes ei võtnud metsalist ega tema kuju kummar-dada, ja ei võtnud tema märki oma otsa ette, ega oma käe peale; — ja nemad elasid ja valit-sesid kui kuningad Kristusega tuhat aastat.“ Ilm. 20, 4. Ka Paulus kirjutab juba enne sellest kohtuistungist: „Eks teie tea, et pühad peavad maailma peale kohut mõistma?.. Eks teie tea, et meie peame inglite peale kohut mõistma?“ 1. Kor. 6, 2. 3.

Milleks see kohtumõistmine veel, küsib mõni, need on ju õelad ja seega hukuvad niikuinii! Kohtumõistmine on selleks, et õelate karistuse määr ära määrata, ja pühad peavad seal juures olema tunnistajad ja kaaskohtunikud, sest nii nendele kui kui ka Jumala tööle, mis pühade käes oli, on õelad ülekohut teinud.

Kohtus võetakse kõne alla iga õela nimi. Julm keiser Neero on arutusel. Apostel Paulus kaebas tema peale. Keiser Diokletsian tuleb kõne alla. Apostel Johannes räägib nüüd, kuidas temale julm paganlik valitseja tegi ülekohut. Kõik teised pisemad ja suuremad ajaloolised kuriteod Jumala koguduse vastu tulevad arutusele. Pärtlipäeva öö ja Pariisi verepulum, mis aset leidis 24./25. augustil 1572. a., samuti arutatakse läbi. Prantsuse kuningas Karl IX, tema ema Katarine Medici ja teised verepulma plaanitsejad ja teostajad on kohtu all. Hugenotid, keda sel öösel tapeti Pariisis 3000, ja kogu Prantsusmaal üle 30.000 isiku, keda nii varem ja hiljem taga kiusati, need mõistavad kohut oma tagakiusajate peale. Südaöösel Pariisis lööd kella kirikutes, vaimulikud ja preestrid andsid märku tappa protestantliku lahkusu liikmeid, hugenotte, kes olid tulnud kuninglikku pulma, Pariisi. Kavatsatud haarang teostati südaöösel ja protestandid tabati unevoodil ning tapeti. Hugenottide juhi admiral Coligny pea raiuti ta voodis, keha visati aknast tänavale, kuna pea saadeti kastis siidi sees kiriku kardinaalile näha tõenduseks, et „usuline vastane“ on surmatud. Ka admiral Coligny mõistab kohut tuhande aasta jooksul taevast ühes kõigi teistega, kelle pead on raiutud Jumala tunnistuse pärast ja Jumala sõna pärast. Kõik õelad saavad selles kohtus endale teenitud palga. Paljud, nii öelda „usuinimesed“, puuduvad sealt, kes usu nimel ja kattel ülekohut tegid tõsiste Jumala laste vastu.

M a a p e a l.

Samal ajal, kui taevas õiged ja pühad kohut mõistavad, ei ole maa peal mingit tegevust. Maa on tühi ja paljas. Saatan oma inglitega seisab „tööta“. Maa on ümber löödud, sest kui Jeesus tuli, lükati mäed ja saared asemelt ära, linnad ja kõik inimeste töö varisesid varemesse. Prohvetlik sõna ütleb selle kohta ette: „Ma nägin maad, ja vaata, seal oli tühi ja paljas, ja taevast, ja sellel ei olnud valgust. Ma nägin mägesid, ja vaata, need vabisesid, ja kõik mäekünkad kõikusid. Ma nägin, ja vaata, ei olnud ühtki inimest, ja kõik linnud, mis taeva all, olid ära lennanud. Ma nägin, ja vaata, viljapõld oli kõrb, ja kõik tema linnad olid maha kistud Jehoova ees, tema tulise viha pärast.“ Jeremia 4, 23—26.

Maa on „tühi ja paljas“, või nagu see on nimetud Kreeka keeles „abyss“. Alguses ka oli maa „tühi ja paljas“, ta oli „abyss“, nii on kirjutatud aja kohta enne loomist. 1. Moos. 1, 1. Tuhande aasta jooksul on maa jälle „abyss“ — tühi ja paljas, ja Ilm. 20, 2. 3. ütleb ka, et saatan visati „sügavuse sisse“, ning siin on sama sõna „abyss“ kreeka keeles.

Sündmused tuhande aasta lõpul.

Tuhande aasta lõpp on sündmusterikas. Siis tuleb lõppvõitlus Kristuse ja saatana vahel, mil-line võitlus lõpeb saatana täielise kaotamisega ja Kristuse suure võiduga. See võitlus leiab aset maa peal järgnevalt:

Püha linn tuleb alla
nii kui on ette kuulutatud: „Ja mina, Johannes, nägin püha linna, uue Jeruusalemma, Jumalast maha tulevat otsekui oma mehele ehitud pruudi“. Ilm. 4, 2.

Kristus ja pühad.

Prohvet ütleb sellest ajast: „Ja Jehoova läheb välja ja sõdib nendesinaste paganate vastu... Ja tema jalad seisavad sel päeval Õlipuu mäe peal, mis on Jeruusalemma kohal päevatõusmise pool; ja Õlipuu mägi lõhkeb lõhki keskelt... väga suureks oruks... sest Jehoova, minu Jumal, tuleb ja kõik pühad temaga. Ja sel päeval peab sündima, et ei ole valgust; külm peab olema ja jää.“ Sakaria 14, 4—6.

Maa oli tuhat aastat olnud eluta, teda põlnud päike enam ei valgustanud ega soojendanud; ta oli olnud saatana õudne vangla. Nüüd toimuvad vaid veel lõppvaatuse sündmused patusel ja õudsel maal. Uus Jeruusalemm, püha linn, las-kub lõhkenenud Õlimäe kohale, linnas on Kristus ja pühad, ja siis toimuvad uued sündmused vanal maal:

Õelad surnud ärkavad.

„Aga teised surnud ei saanud mitte elavaks, kuni need tuhat aastat otsa said... Ja kui need tuhat aastat otsa on saanud, siis peab saatan

lahti lastama omast vanglast ja ta läheb välja ära eksitama paganaid, kes on maailma neljas nurgas.“ Ilmut. 20, 5. 7. 8. Saatan oli sellega seotud, et kõik õelad Jeesuse tulekul hukkusid ja pühad võeti taevasse. Nüüd aga, kui Jeesus pühadega tuhande aasta lõpul tuli alla, äratas Jeesuse hääl õelad ja nad ärkasid surnust, ning kohe on saatan „lahti“ vanglast: ta läheb õelaid eksitama ja kogub nad veel korraks oma lipu alla ning kutsub neid vallutama püha linna.

Kõikjal ilmuvad õelad surnud esile. „Meri andis surnud, kes tema sees olid, ja surm ja põrguhaud andsid surnud, kes nende sees olid.“ Ilm. 20, 13.

Saatan kogub kõik õelad, ta petab neid, õeldes, et tema on olnud nende ülesärataja, sest ta ütles juba Eedenis: „Teie ei pea mitte surma surema.“ (1. Moos. 3, 4), ja nüüd tahab ta oma valega seda tõendada õelatele. Korrapäraselt kokku kogutud, nemad tulid maa laiuse peale ja piirasid pühade leeri ja armastatud linna ümber, ja tuli langes taevast maha Jumalast ja sõi neid ära.“ Ilm. 20, 9.

Õelate kohus ja hävimine

on sellega saabunud. Nad ise kogunesid püha linna ümber. Issand, Jeesus Kristus, ilmub korraga nende ette ja suure võitjana ta peatab rünnaku. Kõik ehmuvad ja vaatavad sellele, kelle vastu nad on alati sõdinud. Isegi saatan ja tema inglid on paigal kui sambad. Prohvet kirjeldab veel edasi: Ja ma nägin üht suurt valget aujärge, ja seda, kes selle peal istus, kelle palge eest põgenes maa ja taevas, ja neile ei leitud aset. Ja ma nägin surnuid, pisukesi ja suuri Jumala ees seisvat, ja raamatud tehti lahti, ja teine raamat tehti lahti, see on eluraamat; ja surnute peale mõisteti kohut seda mööda, kui raamatute sisse oli kirjutatud, nende tegude järele.“ Ilm. 20, 11. 12.

Õelate teod kaalutakse läbi tuhande aasta jooksul pühade poolt taevas Jeesuse juhatusel, ja nende süü suurus tehakse kindlaks ning määratakse karistused igauhele. Nüüd loetakse neile nende kohta otsus ette aruanderaamatus esinevate tegude põhjal. Nad leiavad oma süü olevat põhjendatud, nad teavad, et on üle astunud Jumala käsust ja hüljanud tema tõed. Neil pole enam mingit vabandust oma süü üle.

Viimane ülekohus, mida nad kõik on teinud, on see, et nad peale ülestõusmist pühade linna piirasid ja Jumala vastu ülemaailmse rünnaku ette võtsid. Ja kui nad nüüd seisavad seal ümber püha linna, ning neile nende süü on näidatud ja kohtuotsus teada antud, „siis langes tuli taevast maha Jumalast ja sõi neid ära. Ja kurat, kes neid eksitas, heideti tule- ja väävli-

Lõpp 87. lhk.

Ed. Mägi.

Kas sa palud

Kristuse sõnad olid: „Paluge, siis peab teile antama“. Oleme kuulnud neid sõnu kodus ema õpetusel, hiljem, koolis ja kirikus. Kas oleme süvenenud nende sõnade tõsidusse, sügavusse? Paluda! Milleks?

Maailmade Looja Jumal, kõigi asjade algus ja ots on, seadnud läbikäimise enesega palve teel. Ta õpetab, kuidas meie tunneksime oma vajadusi ja äraolenemist temast.

Mõni küll arvab, kui inimene ei ole suuteline, kes siis veel suudab. See arvamine on eksimus. Ainult Jumala juures ei ole ükski asi võimatu. Jumal on valmis aitama, kui teda usus nõutakse.

Inimese hinge on juba kord asetatud tarve otsida kõrgemat endast.

Palves ilmneb meie mina. Palve muudab meie hinge paigaks, kus meie kohtame Jumalaga. See on tihe ühendus, kus palvetaja ja palve kuulja õpivad tundma üksteist.

Kui meie tahame olla kellegagi alatises ühenduses, siis meie mõtted ei saa viibida mujal, kui mõeldaval. Enokist on öeldud, et ta kõndis alati Jumalaga, kuni ta siit maailmast ära võeti.

Oleme kuulnud palju Kristusest, aga ta jääks meist kaugemale Kalilea mägedele, kui meie ei ole õppinud tundma teda kui oma isiklikku sõpra, kes meie elust murega osa võtab ja meiega läbi käia tahab. Meie võime teda tunda igal pool, kuidas ta meid kannab.

Igapäevases elus oleme harjunud väljendustega nagu — palun, tänan. See on viisakuse reegel ja need on ka esimesi sõnu, mis õpetatakse lastele. Lapsed paluvad oma vanemaid vajaduste pärast, sest neid on ka kasvatatud selleks. Nii kui lapsi õpetatakse perekonnas alluma korrale ja valmistatakse eluvõitluste ja ülesannete jaoks, nii peab ka kasvama iga inimene Jumala tundmises, et saada igavese elulika juure, kust võtta jõudu ja tugevust, et kätte saada elu eesmärki.

Palve on üks kasvamise tunnus jumalatundmises. See on inimese suur eesõigus — kõnelda suure Jumalaga küll muredes, raskustes ja rõõmudes.

Jumal kõneleb meile mitmel viisil — looduse, südametunnistuse, ajaloo sündmuste ja oma sõna läbi. Sellest kõigest ei piisa. Meie peame viima oma südame salajasemad mõtted tema ette. Ei mitte, et tema meid ei tunneks ega näeks, vaid et meie võiksime teda tunda ja omast madalusest üles tema juure saada.

Tunneme vajadust elus edasi saada. Oleme aga abitud iseenesest. Nüüd otsime abi ja tuge omas võimetumas seisukorras. Palves võtame jõudu ja väge, et elada jumalakartlikku elu ja saavutada edu omas elus. See saladuslik ühendus annab jõudu, et ka suurimad raskused on võidetavad ja kõige halvemad pahed ja harjumused muudetavad.

Sündimise poolest oleme kõik lihalapsed, täis halbu kalduvusi ja kurje mõtlemisi.

Jumalaga kokku puutudes näeme oma tõelist loomust. Kristus andis nõu, et vabaneda sellest rõhuvast tundeist, vanast iseloomust palve ja paastumisega.

Ükski otsekohene palve ei lähe kaduma. Kindel on, et Jumal kuuleb meie palveid. Ei ole ka koht tähtis, kus meie palume, vaid kuidas palume. Olgu see tänava kääris või tööstuse mürras, või rahvahulga sagimises. Hinge igatsust ei suuda sumbutada olukord ega ümbrus.

Kui meie lapselikus kindlas usus oma vajadused toome Jumala ette küll igapäevaste tarvete ja vaimulikkude vajaduste pärast. Jumal on ustav meie nõtruses tehtud puudulikke palveid kuulma. Ei see ole tunnete väljendus, vaid kui elav lüli eluahelas. Ta ühendab inimlikku ebatäiuslikkust jumaliku täiuslikkusega. Kõik püüded ja pingutused ei suuda iial rahuldada kõiki tarbeid ja nõudeid. Ainult jõud, mida omame palves, suudab seda korda saata. Palve annab tööle väärtuse. Kui innukalt meie ka ei töötaks ja kui hästi ei kõneleks ega kui armsalt meie ka ei laulaks, ilma südamliku palveta, mis tõuseb südamest Jumala poole, oleks kõik asjata.

Pole mõeldav usk ilma palveta, ega palve ilma usuta. Eks ole Jumala tõotus: „Paluge, siis peab teile antama“.

Palume mõnikord asju õnnetuseks ja kahjuks enesele. Jumal omas armastuses teab, mis tuleb meile kasuks, sellepärast jääb mõnigi palve vastamata.

Vaimu and

Mõtted Püha vaimu väljavalamisele nelipühil ja sellega ühenduses olevaile sündmusile mõjutavad veel praegu iga tõsist usklikku, kutsudes temas esile ülevaid tundeid. Püha Vaimu väljavalamine nähtavalt ja selle võimas mõju apostlite elus ja tegevuses oli tol ajal tähtsaim sündmus usklike seas. Selle mõjul apostlid saatsid korda imetegusid, mida ei jõutud küllalt imetleda. Selle sündmuse mõju kestis algristikoguduses aastasadu ja tegi koguduse selleks, mis ta on olnud aastatuhandete kestel.

Vahemere ümbruses asetsev vana maailm, kuhu algkristlased saatsid oma saadikud, koosnes paljudest rahvustest. Ehk küll Rooma valitajad olid koondanud need rahvad ühe kesk-võimu alla, oli alul siiski igal rahval võimalus täita oma usukombeid. Alles hiljem sunniti kõiki keisri kummardamisele. Siiski see nõutud keisrile ohverdamine jäi ainult surnud vormiks. Kui hiljem neile käsukirjadele mõõga ähvardusel vajalik kaal anti, siis ei kannatanud selle all mitte üksi võõraste religioonide austajad, vaid ka Rooma enda jumalate maailm varises selle surve all jõuetult kokku.

Ainult ristiusk juurdus sel ajal võimsalt ja ajas tugevaid võsusid. Tema arenemiskäik oli kindel. Ükskõik kuhu selle kuulutajad ilmusid, nad võitsid võitluses paganluse vastu, asutades kõikjal, isegi Roomas, uusi kogudusi.

Tolleaegse rahva omase maailmavaate järele oli uuel õpetusel küllalt vastupanu ja takistus. Ristiusul puudus nii nähtav Jumal kui ka hiilgavad templid. See aga kõneles roomlaste usutunnete vastu, kuna nemad olid harjunud kummardama nähtavaid jumalaid. Vastupanu sellele võõrale usule tugevndas veel asjaolu, et selle uue usu alustaja oli kurjategijana risti löödud. See andis küllalt põhjust teotamiseks. Kuid hoolimata kõiksugustest eelarvamistest kristlased pidasid elumajades koosolekuid ja võitsid igal pool uusi poolehoidjaid. Nende koosolekud olid vanamõttelisele maailmale ilmutusteks, milliseid seni polnud nähtud. Kristlased, kelle sekkä kuulus inimesi igast seisusest: vabad ja orjad, õpetlased ja õpetamatud, esinesid vendluskogudusena, kelle liikmete seas ilmes teeniv armastus. „Vaadake,“ hüüdsid paganad imestunult „kuidas nad üksteist armastavad!“ See armastusetalitus sulatas pealtvaatajate eneseõiguse. Nende seesmine inimene igatses kuuluda kristlaste sekka. Just armastustegude mõjul levis ristiusk ja pühitses igal pool võitu. Nad kasutasid relvi, millede tarvitamist neile oli õpetanud Kristus ise. Selles olukorras kasvas kristlaste hulk jõudsasti, kuid ühes sellega suurenes ka nende ülesanne mõõtmatuseni. Kõikjal kuuldus küsimusi nende uue võiduelu väe kohta.

„Sinu tahtmine sündigu“, laseme sagedasti üle oma huulte mõtlemata, mis on Jumala tahe. Õpime tundma Jumala tahet. Kui see peaks meilt nõudma suurt ohvrit, aga ometi kooskõlas tema püha tahtega võime paluda kindlas usus, järelejätmata, peale käies.

Kahtleja kohta on öeldud: „Ärgu see mõelgu, et see midagi saab.“

Kõik maailma edukad inimesed, suured kristlased ja usuisad on omanud ühte silmapaistvat omadust — pidada salajast ühendust igavese jõuallikaga — palve teel. Nad on otsinud usus ja ka saanud vastusena — tasu.

Taanielist on teada, et ta põlvitades palvetas kolm korda päevas oma viisi kohaselt. Palvetamises võime ka palju õppida Eliasest, kes oli sama nõrk inimene, kui meiegi, aga ometi tema palve läbi sündisid ennekuulmatud imed — nagu põud, vihm ja tuli taevast. Milles seisis Elia palve saladus? Selle suure prohveti elu tähele pannes leiame, et ta oli Jumalale sõnakuu-lik, ei otsinud oma au ja oli lihtne oma eluviisides. Ta palus püsivalt ja kindlas usus.

Kristus palvetas ka sagedasti. Evangeeliu-

mitest loeme, et ta tegi seda õhtu hilja ja hommiku vara, öötundidel ja kespäeval oma ülesannete täitmisel.

Kristus ütleb: „Mis teie iial palute minu nimelt Isalt, et tema teile annaks...“ Kristuse nimel paluda ei ole ainult tema nime nimetades palves, vaid tema vaimus, andestavas meelsuses ja andlikkuses.

Kristus oli oma Isaga täielises ühenduses ja tema heameel oli Isa tahtmist teha. Meie ei tea mitte, mis meie peame paluma, nõnda kui kohus on, aga seesama vaim teeb palveid meie eest.“ Kui Jumala mõtted on saanud meie mõteteks ja tema teed meie teedeks, siis teame, mida palume, ja siis ka saame palutava. Kõik taevaväed kummardavad oma Looja ette. Tahame osa saada Jumala täiusest, olla tema lapsed ja pühade seltsi rahvas, siis peame kasutama usupalve eesõigust tões ja sõnakuulmises. Ei mitte kombe ja vormi täiteks, vaid isiklikult igaüks otsides osadust Jumalas, et meie palved võiksid tõusta tema armutrooni ette ja omakäsi õnnistusi üle selle, mis suudame või mõistame paluda.

L. T.

Paulus tutvustas neid selle imeliku väe algallikatega, kirjutades oma raamatus Rooma rahvale: „Jumala armastus on välja valatud meie südame sisse Püha Vaimu läbi, kes meile on antud.“ Ta näitas, et kristlaste elus avalduv imevägi ei tule mitte neist enestest, vaid et see on Püha Vaimu läbi nende südamesse valatud jumalaarmastuse viil.

Paljudel oli see suur sündmus meeles, millal Püha Vaim valati välja nähtaval viisil. See avaldus seal usklikele võimsa tuulehoona, tuues karastust janunevaile südamele. Need puhangud keetsid järjekindlalt edasi. Kuhu iial apostlid läksid, seal kordus see võimas ime uuesti. Püha Vaimu vägi ilmutas end loova väena. Ta kõrvaldas keelemurde-takistused ja lõi nende sekka üksmeele. Nad kõnelesid ühte keelt ja neid ühendati üheks ihuks. Selle vaimuväe ilmumine kandis mitmes paigas kestvat vilja.

Saulus oma tuliduses ähvardas usklike vanglaga, kuni ka tema pidi alluma vaimuväele, kes muutis tagakiusaja väsimatuks võitlejaks tõe eest. Veel pärast apostlite töötamisaega tegi Püha Vaim ühe imeteo teise järele. Üheks niisuguseks imeks roomlastele oli kristliku koguduse tekkimine Roomas ja selle liikmete tegevus. Need inimesed olid samuti liha ja veri, kui kõik inimolevused, aga ometi kui teissuguselt nad elasid! Enne lootusetud, nüüd rõõmsad ja julged; enne elust tüdinenud, nüüd elurõõmsad ja südid töötama; enne võõrad üksteisele, nüüd õed-vennad Kristuses. Nad avitasid haigeid ja vaeseid vabatahtlikult ja jagasid nendega oma toiduse. Isandad ja orjad sõid ühest leivast ja jõid ühest karikast, kui nad pühitsesid Kristuse surma mälestust, jne.

Nii elas algristikogudus võiduelu ja tema liikmete arv kasvas järjest. Kuigi tagakiusamine päev-päevalt suurenes, võideti kõik raskused Püha Vaimu väe läbi. Kui neilt usu üle seletust nõuti, siis neid julgustas Kristuse töötus: „Aga kui teid viiakse kogudusekodadesse, ja ülemate ja valitsejate ette, ärge olge mures, kuidas või mida teie eneste eest kostate, sest Püha Vaim õpetab teile sel samal tunnil, mida tuleb öelda.“ (Luuk. 12,11—12.) Kui Peetruselt aru nõuti tema tegevuse kohta, „siis vastas Peetrus täis Püha Vaimu.“ (Ap. t. 4, 8.)

Kui hiljem koguduse suurenedes paljud jäid mitmesuguste mõjude sunnil usus pealiskaudseks ja väsisid usuvõitluses, siis võitlesid tõsiusklikud Püha Vaimu väes edasi, olles ususeemet alalhoidjaks soolaks maailmas. Isegi pimedate keskaja kirjeldamatud raskused ei suutnud kustutada vaimutuld nende südamest. Jumala töötus keskaja kogudusele Püha Vaimu kohta oli: „Ja õile ja viinale ära tee kahju.“ Õli ja viinaga võrreldakse pühaskirjas Püha vaimu. Selle väe hoidis Jumal oma rahvale alati kättesaadavana.

Piibel korjati rahva käest ära ja selle lugemine oli keelatud surmanuhtlusega, aga Püha Vaim tegutses alati vabalt oma rahva kasuks. Hiljem algas usupuhastuse võimas töö, mis andis rahvale piibli tagasi, ja tõe vabastati vaimuliku pimeduse võimusest.

Võitlus tõe ja eksiõpetuste vahel kestab veel täna edasi. Jumala rahval on veel praegu suur ülemaailmne töö teostamisel, nimelt kuulutada evangeeliumit kõigele maailmale. Oleme sunnitud enestelt küsima, kas see on üldse teostatav? Siiski, mis inimesel on võimatu, seda võib Jumal teha. Tema sõna ütleb veel täna oma rahvale: „See ei pea sündima ei väe läbi, ega rammu läbi, vaid minu Vaimu läbi, ütleb vägede Jehova.“ Sak. 4,6. M. B.

Tulevastest sündmustest

Algus 87. lhk.

järve... Ja surm ja põrguhaud heideti tulejärve. See on teine surm. Ja keda ei leitud eluraamatu sisse kirjutatud olevat, seda heideti tulejärve.“ Ilm. 20. 9. 10. 14. 15.

Kõik õelad surevad „teise surma“. See on lõplik surm ja kohutav lõpp. Iga õel saab tulejärves nuhtluse oma tegude järgi; viimne lõpp on kõigile „teine surm“. Ning surm ise hävib ka selles „teises surmas“. Siis on lõpp kõigil võitlusel. Jumal on kaua oodanud patuse maailmaga ja õelate tegudega. Jumal tegi kõik nende päästmiseks, kuid et kõik pakutav arm tagasi lükati, ei ole enam muud päästetud kui „teine surm“.

M a a p u h a s t a m i n e j a u u e n d a m i n e .

Sama tuli, mis hävitab õelad, puhastab ka maa. Ta sulatab kõik patu läbi rikutud ained ja elemendid nii kui apostel Peetrus kirjeldab: „Taevad peavad hukka minema ja ilmalikud asjad ära põlema ja lõppema, ja maa ja teod, mis seal sees on, peavad ära põlema.“ 2. Peetr. 3, 10. Kõik patune ja kaduv hävib ja sulab taevast langenud tules. „Et nüüd see kõik peab ära lõppema, missugused teie siis peate olema kõiges pühas elus ja jumalakartuses?“ See küsimus on vaja praegu vastata, et selle vana maailma kohutaval katastroofil püsima jääda. „Aga meie ootame uusi taevaid ja uut maad tema töötuse järele, kus õigus sees elab.“ Vana maa asemele luuakse uus maa ja tema taevad, mis oli rikutud patu läbi. Sellel uuel maal pole enam pattu ega kurjust. Kõik endine on möödunud ja igavene elu ning õigus valitseb siis.

Kes ootab ja igatseb seda õilsat aega? Jumala lapsed ootavad seda ja võitlevad selleks usus. „Seepärast, mu armsad, et teie seda ootate, siis vaadake hästi, et teid temast leitakse ilma veata ja laitmata rahu sees.“

Laps looduses

Kevad ja soojad ilmad on käes ja seega on saabunud ka suur õnneaeg lastele. Lastel on võimalik nüüd mängida värskes õhus, päikesepaistel, vabas looduses. Kadunud on kitsad ruumid, piiratud tegevusväli; oma tähtsuse on kaotanud ka tubased mänguasjad. Sõnakuulmatuse probleem on oma teravuse kaotanud. Kuna kitsad ruumid talvekuudel nõudsid lühemaid ja väiksemaid samme, vaiksemat hääletsust, asjade puutumatumust, teiste arvestamist, siis jälgisid last paratamatult keelud ja käsud. Toast välja pääsedes on lapsel palju suurem vabadus käes ja tema iseloomu arenemine käib loomulikumat rada.

Väljas mängimine ja vabalt mängimine toob enesega kaasa ka palju uusi ja suuri hädaohte lapsele. Kui lapse mäng ei ole plaanikindlalt juhitud, kui kodu lähedases ümbruses ei ole küllalt mängimisvõimalusi, siis kipub laps uurima kaugemat ümbrust, kus varitseb hädaoht: maa- last — sügav vesi, ja linnalast — tänava ohud.

Päikesepaiste, värsket õhku, lai tegevusväli kutsuvad last kevadel välja ja sageli kogu päevaks. Raske on uskuda, et emal oleks võimalik lapse igat sammu jälgida. Kui aga puuduvad mängud, mis hoiaksid last produktiivses tegevuses, siis võib laps järelevalveta sattuda eksiteele. Vähesel määral mõtlemisega, väikese energiakuluga, on aga võimalik kodu otsemas ümbruses korraldada lastele laia tegevusvälja.

Kõigepealt peame teadma kuivõrd tähtsad on pikad tunnid mängimist värskes õhus, päikesepaistel, vabas looduses. Laps, kellel on võimalus mängida avaruses, värskes õhus — kasvab üles tugevamana kui see laps, kes on surutud täiskasvanute ja nende keelude ja käskude vahele kinnises ruumis. See laps on nagu taim, kes on tugevatüveline, seepärast, et kasvab avaruses, kus pole teisi toeks.

Väljas on lapsel suurem liikumisvabadus ja seepärast ka rohkem võimalusi arendada osavust, kiirust ja jõudu. Seal on lapsel võimalus täiuslikult arendada oma meeli. Ta puutub kokku värvidega, vormidega hääletega ja puudutades õppib ta neid tundma. Kehalise tervise arendamine on soodustatud — on värsket õhku ja päikest, intensiivne liikumine suurendab söögiisu.

Suurem vabadus väljas on kasulik tema vaimsele tervisele. Väline distsipliin, millest on lapsel sageli raske aru saada, on vähendatud äärmuseni, kuna loodus ise last distsiplineerib. Väljas õpib laps paremini tundma oma võimeid. Loodusega kokku puutudes omandab laps temast teadmisi. Me elame teaduste ajajärgul, mil lal ebausku ja eelarvamusi peab asendama

objektiivse vaatlemisega, uurimisega, katsetamisega. Väljas mängimine võimaldab seda. Täiskasvanute sõnade asemel on lapsel isiklikud kogemused. Lapsel on võimalik loodusega kokku puutudes paremini elust aru saada. Kuidas tuleb leib lauale, kuidas saavad puud ahju, riided selga, need küsimused vastab loodus lapsele.

Loomadega mängimine arendab lapse inimlikkust. Loodus arendab lapse esteetilisi tundeid ja kunstist arusaamist. Ei ole head teadlast, kunstnikku, luuletajat ega töötajat nende hulgas, kellel pole tihedaid sidemeid loodusega.

Väljas mängimine vähendab hirmusid. Hirmud loomade, pimeduse, hääle üle vähenevad looduses, mis on lapsele tuttav.

Lapsel suureneb sõnatagavara, ta õpib tunda asju, nende otstarvet ja tegevust nimepidi, sest ta on neid näinud ja nendega tegelenud.

Lapsel on võimalus jälgida looduse ärkamist; ta saab lihtsalt ja loomulikult teada elusaamisest.

Väljas on lapsel tihedaid kokkupuuteid surmaga, ta näeb iga päev putukaid, loomi, linde ja taimi suremas. Surmatraagika on kergem kanda neil lastel, kes on näinud surma maast madalast ja on leppinud sellega kui loomuliku elu nähtusega.

Vaba ja

Et laps omaks kõik eelpoolmainitud väljas mängides, siis peab tema lähem ümbrus vastama ka teatud nõuetele.

Asi, mis ei tohiks puududa ühegi lapse õuel, on liivakast. Mitmed tunnid, mitmed aastad veedetakse ülesehitavas mängus säärases liivakastis. Väike laps tunneb lõbu liiva ämbrisse tõstmisest, ringi vedamisest. Vähe suurem teeb kooke, leibu, tornisid, ja kaevatakse koopaid, ehitatakse maju, talusid, losse ja linnu. Lapse piiramatut kujutlusvõime lubab talle lõpmatuid ideid ehitusprojektide läbiviimisel. Kord on liivakast liivalagendik, millel hulguvad hääned ja eksinud karavaanid, teinekord on see järv või ookean, millest püütakse tuhandekilolisi vaalu.

Liivakast on odavamaid mänguvahendeid lapsele. Ka maalapsel peaks olema liivakast, sest kastis hoidub liiv puhtamana kui kuskil hunnikus. Liivaaugud aga on sageli nii kaugel, et väiksem laps ei pääse järelevalveta ligi. Kodus, ukse kõrval mängides annab laps emale nii mõnegi rahuliku tunni.

Tasakaalupuu on teine vajalik ja odav asi maja külje all. Väiksema lapse jaoks panna laud lapiti 25 sm kõrgusele maast, ja suurema lapse jaoks laud serviti sama kõrgele, mille peal laps võib käia tasakaalu hoides; see rahuldab lapse seiklemise vajadust ja arendab ka lapse osavust, jõudu ja vajalikku eneseusaldust.

Mänguasjadega peab veel püüdma lahendada lapse ronimisetungi. Õnnelik on see laps, kel on õuel hädaohutud trepid, redelid ja puud, mida võib vallutada. Meie ei saa kukkumise õnnetusi vältida seega, et võtame lapselt ronimise võimalused ja kategooriliselt keelame ronimise. Meie ei suuda õpetada last hindama hädaohtu sellega, et kasvatame teda hädaohuvabas ümbruses. Laps õpib ettevaatlikkust ainult siis, kui tal on maast madalt kogemusi väikeste õnnetustega. Neid väikesi õnnetusi on igal normaalsel liikuv lapsel. Suuremad õnnetused ilmnevad sageli just nende laste juures, keda on liialt hoitud ja kartlikuks tehtud. Ma ei taha sugugi öelda, et laps ei vaja järelevalvet. Muidugi vajab ta seda, kuid laps ei tohi seda ise teada, et teda valvatakse. Üks säärane järelevalve vorm on — seada lapse ümbrusesse vastavad ronimise aparaadid nii, et lapsel ei ole enam vajadust ronimise võimaluste otsimiseks.

Üks säärastest süütutest ronimisasjadest, eriti väiksemale lapsele, on kaks kolme-nelja astmelist treppi kokku pandud ruutmeetrilise platvormiga üleval. Ühelt poolt üles, teiselt poolt alla, üles ja alla tassitakse mänguasju. Mitmesugustele mängudele ergutab see platvorm lapsi. Kord on laps üleval juht, kes jagab käske oma alamatele, kord on ta üleval laevalael ja vaatab ringi kas pole silmapiiril hädaohtu.

Kui asetatakse umbes kümnepulgaline redel 1,5 meetri kõrgusele kindlalt vastu maja, või kuuri seina, teine ots kindlalt vastu maad, siis on lõbus mängida tuletõrjujat või teha muid trikke. Võib kujutleda, kui võrd osavaks ja tugevaks ja ka ettevatlikuks teevad säärased mänguasjad lapsi. Lapse lihased tema keharaskusele vastavalt on tugevamad kui täiskasvanu omad, seepärast pole karta, et laps jõu puudusel ei suuda ennast kinni hoida.

Madalad nõorküged postide küljes, laudkiige madala posti otsas, on asjad, millega laps õnnelikult oma aja veedab.

Igasugused suured ja väikesed kasutamata jäetud pakkkastid on asjad, mis leiavad kasutamist laste poolt. Nende peal mängitakse poodi, nendega sõidetakse kaugele merele, või üles mägedesse, olenedes kujutletud vajadusest.

Hea oleks, kui lastel oleks õues oma nurk, kuhu nad võiksid kasutamata laudadest ehitada katusealuse. See täidaks laste maja aset.

Kärud, vankrid, rattad, autod, rehad ja labidad mitmekesistavad laste mängu.

Tuletegemine väljas, kindlaks määratud paigas on lapsele huvitavaks tegevuseks ja rahuldab tema pidurdamatut huvi tule vastu. Tuleõnnetused juhtuvad sageli just nende laste kätes, kelle eest on peidetud tikud, kes ei tunne tuleohtu muidu, kui ainult sõnade kaudu, mis on puudulik. Need lapsed leiavad ikkagi tikud peidukohast, teevad tuld kuurinurkade taha ja põgenevad siis karistuse kartusel õnnetuse kohalt teatamata neile, kes suudaksid õigel ajal abi anda. Kui lapsed teavad, et nad võivad tuld teha, olgugi teatud ajal ja teatud kohas, siis tulevad nad ka luba küsima ja vanemad saavad järelevalvet teostada.

Need lapsed, kellel on õnn osaks saanud maal viibida, tunnevad seda lõbu, mida pakub lepaokstest maja ehitamine võsasse. Samblast sohvad ja toolid, jalakalehtedest taldrikud ja mitmesugused marjadest toidud kuuluvad selle väärtusliku mängu juure.

Laps ei tee algul vahet mängu ja töö vahel. Ta teeb ka tööd mängides. Ainult täiskasvanud määravad ära, mis on töö ja mis on mäng. Lapse mängude juure värskes õhus kuulub ka väikeste peenarde tegemine, seemendamine, istutamine ja rohimine. Need peenrad peavad täiesti lapsele kuuluma, ainult siis on huvi täiuslik. Selline mäng õpetab last tundma teatud ülesannete iseloomu, ja kui ta kord töö mängust lahutab, on tal kergem ülesandeid täita.

Kui tahame, et laps saaks värskes õhus mängides kõiki väärtusi, mida see pakub, siis hoiame lapse seal loovas tegevuses, tähendab korraldame temale vastava ümbruse, milles võrsub tugev, terve ja elurõõmus laps.

N.

Kuidas saada elus läbi

Paljudel on valusaks küsimuseks kuidas saada elus läbi. Eluvõimaluste leidmine muutub iga päevaga raskemaks. Nii see küsimus põhjustab järgi mõtlema.

Elu ei paku võimalusi vabalt ja valmilt, vaid neid tuleb leida ja luua.

Kõige pealt on vaja tugevat ja head taht. Tugev ja hea tahe leiab vajalisi teid ja abinõusid, kui mitte täna, siis homme, kui mitte siit, siis seal. Tugevat tahtejõudu ei suuda naljalt tõrjuda mingi takistus, vaid ta loob viimaks ikkagi endale teid ja võimalusi.

Inimsugu tunneb palju mehi, kes on tugeva tahtega ja kindla enesevalitsemisega arendanud oma võimed silmapaistvaiks, olgu need siis kehalised või vaimsed. Mehed, kes on pakkunud üksikutele rahvastele kui ka kogu inimsoole palju head ja kasulikku, on olnud enamasti vaesed töölisrahva lapsed, kelle ees ei ole olnud palju avaraid võimalusi, küll aga rohkesti raskusi ning takistusi.

Elu ei paku kohe suuri võimalusi, vaid tuleb alata väikesest, olla väikeseski ustav, alles siis hiljem avaneb suuremaid võimalusi. Miski, mis on maailmas suur, ei ole hakanud kohe suurelt, vaid väikelt. Usna harilikkude ja kõige igapäevasemate tööde ja kohuste ustavas ning hooslas täitmisel seisab tee, mis viib inimese kõrgematele kohtadele. Kui ei tüdineta tegevuses, millega on alatud, kui ei taganeta väikestest kohustustest, vaid täidetakse need usalt, siis on tasandatud tee paremate võimaluste juure. Pääsevad elus edasi need, kes näevad häid võimalusi lihtsates töödes ja kitsates oludes.

Tähtis on kuidas keegi võimalusi ja töid hindab. Kes hindab oma tööd, peab seda vääriliseks ning pühendub sellele kogu jõuga, hoolega ja usinusega, selle tööl on ka kaas võimalusi elus paremini läbi saada. Kingsepp, kes on rahul oma tööga, kes on saabaste lappimise ja tallutamise juures edasipüüdlik ja teeb seda tööd suure hoolega ning andumusega, võib kord näha, et ta on tõusnud meisterkingsepaks, keda kõik hindavad. Vaimustus ja rõõm töö üle muudab töö selliseks, et see loob rohkesti väljavaateid uutele võimalustele. Kõige lihtsamgi töö, millele osutatakse lugupidamist ja armastust, võib tõsta inimese.

Kõigile meeldib see, kes on käitumises viisakas ja sõbralik ega muutu kunagi jämedaks teiste vastu. Kes kohtleb kaasinimesi hästi, see on kindel, et teda üles otsitakse. Kes aga kõige selle juures teeb oma tööd selle püüdega, et see oleks kõige parem, see võidab lugupidamist.

Kes paneb töö käest alles siis, kui see on tehtud kõige paremini, see jõuab edasi. Maailmas on palju keskpäraseid inimesi, kes ei tee oma tööd nii, et see oleks esimese järgu headusega, vaid kelle püüdeks on ainult see, et töö oleks valmis. Need näevad ka kuidas nende võimaluste ring muutub järjest kitsamaks.

Kui vaadelda inimesi, kes on oma elutööga pakkunud midagi suurt maailmale, siis ei leia palju neid, kes oleksid oma nooruses silmapaistnud hiilgavate vaimuannete poolest, küll aga palju neid, kes on ühe asja kätte võtnud ning on selle juures töötanud järelejätmatu püsivusega kuni see osutus täiesti heaks. Kui neil ka alguses töö ei õnnestunud, siiski nad ei kohkunud sellest tagasi, vaid püüdsid leida kuidas teha paremini. Ainult need leiavad paremaid võimalusi, kes püüavad ja oskavad täielikult teha. Elu vajab täielikke inimesi, kes töötavad kõige hoole ja jõuga.

Elu vajab ka vooruslikke inimesi. Ei ole küllalt sellest, kui armastatakse ja hinnatakse oma tööd, kui osatakse täielikult ning tehakse põhjalikult. Elu vajab ausaid ja õigeid inimesi, kes on kõige oma tahte, oskuse ja põhjalikkuse juures ka kõlbeliselt vooruslikud, kes on omal kohal ausad ja õiged ning suudavad eneste üle valitseda.

Tee kõige hea, õnne ja võimaluste juure peitub meis endis. On vaja januneda vooruste järgi. Kes ei taha või ei viitsi olla hoolas iseennast paremaks tegemises, olgu see tööoskuse ja põhjalikkuse või vooruste arendamises, see muutub ristiks ja vaevaks iseendale ja teistele. Kuid tõeliselt aus ja püüdlik inimene leiab igas olukorras, igas elutingimuses midagi, mis võib talle olla õnneks. Lõpuks ta suudab kanda ka raskusi, mis vahest tekivad vooruslikult elades.

Söögem puuvilja

Puuvili on algul inimesele määratud toiduaine. Et inimene on loodud taimetoitlaseks, see nähtub tema hammastest, maost ja sooltest. Lihasööjate loomade sool on lühike, rohusööjate sool on õige pikk, aga inimese sool on keskmise pikkusega.

Kuigi püütakse tõendada, et inimene on kõige sööja, siiski see vaade ei pea paika. Looduseteadlased tõendavad, et inimene ei ole loodud rohu- ega lihasööjaks. Et võiks süüa liha, selleks on vaja see enne keeta, kuid kes julgeks tõendada, et alginimene loodi sööma keedetud toite. Kuulus prantsuse arst Bousset kirjutab, et enne veeuputust elavad inimesed sõid lihtsalt puuvilju, ja ütleb selle mõtte juure: „Meie praeguse toidu saamiseks tuleb valada verd, mis tekitab inimeses vastiku tunde. Kõik lihatoitude juures tarvitavad maitse- ja kõrvalained ei suuda kõrvaldada ebameeldivust lihasöömise juures.“

Eks ole imestusväärne, et loomislugu õpetab, et ajal, millal kõik oli ideaalne, ilus ja hea, inimese toit koosnes ainult puuviljast ja teraviljast. On väga tähendusrikas, et Vana Testament esitab inimese algtoiduna puuvilja ja teravilja. Pärsiakeelne sõna „paradies“ tähendab puuviljaaeda. Ei ole sugugi üleaarne tutvuneda lähemalt selle aruandega, sest tõelikult on ju Vana Testament meie kultuuri aluseid ja seda eriti veel terviseõpetuse suhtes.

Inimene allub kõikidele füüsilistele seadustele, nii kui teisedki loodolevused. Ta ei saa neist seadustest kõrvale põigelda, kui ta ei taha oma tervisele kahju teha. Inimene kohaneb küll kergesti uute elutingimustega, kuid see siiski võib sündida ainult teatavates piirides. Kui ta astub neist üle, siis see sünnib tema enda tervise ja eluea arvel.

Inimene oli alguses loodud puuviljasööjaks, nii kui meile seda veel täna loodus pakub. Mida enam meil veel täna on võimalik puuvilja süüa, seda tervemad me oleme, ja seda suurem on meie keha vastupanujõud ja elurõõm. Siiski praegustes elutingimustes end ainult puuviljast ja üldse toortoidust elatada on täiesti võimatu. Oleme üles kasvanud teistes elutingimustes ja sellega nii väga kohanenud. See aga ei vähenda veel puuvilja tervislikku mõju meie organismile. See on veel täna igale inimesele väga vajalik. Erilise väärtuse omavad marjad, mis siinses kliimas peagu alati valmivad, mida kõikide puuviljade kohta alati ei saa ütelda. Peatume seepärast esmalt marjade tervisliku väärtuse juures.

Kõik marjad üldiselt mõjuvad meie organismile puhastavalt ja elustavalt, kui toidetakse teatud aeg, mõni päev ainult marjadest. Peale selle on igal marjasordil oma eriline tervendav mõju.

Karusmarjad on mõjuvaks arstimiks kahvatustõve ja verevaesuse vastu; teisest küljest on nad oma rikkaliku lubjasisaldavuse poolt väga tervislikud puuduliku kondikava kujunemise, hammaste väljalangemise ja inglise haiguse puhul.

Punased sõstrad elustavad oma õrna happega nõrka seedimistegevust. Ta mõjub tervendavalt maksa- ja neeruhaigusele, sulatab kusi happesooli ja põiekive ja on parimaks vere-soonte lubjastuse ärahoidjaks.

Mustad sõstrad ületavad oma heade omaduste poolest oma punase kaasõe. Tema rikkalik sipelgahape ja eetriliste õlide sisaldavus on parimaks tunnistuseks tema erilisest seedemahlade elustamisvõimest. Kõikide reumaatiliste haiguste vastu on temal suur mõju. Uuemate uurimuste järele ta sisaldab suurimal määral c-vitamiini, mille puudumine meie kehas võib kutsuda esile skorbuudi (näärmepõletiku).

Masikad oma vähese hapetehulgaga valmivad juba varakult. Need on heaks verepuhastamise ja verekasvatamise vahendiks. Nad on väga rikkad toitesooladest, milledest naatriumhapend on üks tähtsamaid soolasid. Masikaravi on tähtis vahend reumaatiliste haiguste ärahoidmiseks ja arstimiseks. Kõik maksa-, sapi- ja sooltehaiged peaksid toituma naatriumhapendirikkast toidust. Kaheksapäevane masikaravi võib kõrvaldada rakseimakujujulise sooltegevuse korratuse.

Vabarnad on heaks vahendiks palavikulistele ja ainetevahetuslike haiguste korral. Marjad meega segatult mõjuvad jõuduandvalt.

Karuvabarnad (põldmarjad) on soovitatavad külmetushaiguste puhul. Nende mahl mõjub higistama-panevalt ja röga-eritavalt. Head mõju nad avaldavad kõhulahtisuse ja kõikide verehaiguste korral. Valmimata või ka kuivatatud marjad ajavad välja kõhuusse.

Mustikad on tuntud mao- ja sooltehaiguste parandajad. Klaas mustikakeedist võib tervendada rikkesele mao. Mustikad värske marjadena tarvitatuna mõjuvad kergesti kõhtulahtistavalt, kuid kuivatatult seevastu kõhtukinnistavalt. Nad on väga kasulikud verevaesuse ja kahvatustõve korral.

Teetähised

Maal on igal pool teelahkmel püstitatud pikk post ja posti külge on kinnitatud tähis, mis näitab kuhu tee viib ja kui palju on sinna maad.

Inimestel on käia võõrast tundmata teed. Teelahkmel nad ei teaks kuhu pöörata; ei ole inimest kellelt küsida. Aga seal on teetähised, mis näitavad õige tee.

Mõnikord on ka tähised võltsitud. Kord keegi mees tahtis minna ühte linna. Et ta ei tundnud teed, siis jäi teelahkmel seisma ja uuris tähist. Sellele oli märgitud, et linna on 7 km. Mees asus noole suunas teele. Läinud mitu, mitu kilomeetrit, talle tundus, et see siiski pole õige tee. Ta läks tee ääres ühte majja sisse, et järele pärida, ja talle öeldi, et linn asub hoopis teises suunas. Ta pööras ümber ja läks tulnud teed tagasi. Jõudnud ristteele, ta uuesti uuris tähist. See näitas just sedasama suuna, kust ta praegu oli tulnud. Ta ei suutnud aru saada, kuidas tähis võis näidata vale suuna. Viimaks tuli üks mees, ja sellelt küsis ta seletust. Küsitav teadis seletada, et mõni päev tagasi oli kõva torm, mis murdis maha suure puu ja see kukkudes purustas tähise, ja hiljem kui puu teelt ära koristati, töömehed püstitasid üles ka teetähise, aga nad on selle kogemata asetanud valesti.

Iga päev sõitis inimesi sellel teel ja mitmed pöörasid valele teele, kuna tähis näitas vale suuna.

*

Kusagil linna tänavas asus kellasepaäri aknal kell, mis alati näitas õiget aega. Kord aga oli see kell seisma jäänud 15 minutit enne 8-sat. See asjaolu põhjustas paljudele pahanduse.

Lapsed, olles kooli minnemas, vaatasid kella, ja nähes, et veel 15 minutit puudub 8-sast, viitsid aega ja nii hilinesid kooli. Inimesed, kes ruttasid kella 8-saks rongile, vaatasid kella ega kiirustanud enam ja siis jäid rongist maha. Vastutavad ametnikud, nähes, et on aega, jäid tänaval juttu ajama, ja nad esimest korda elus hilinesid tööle. Nii mõnegi inimese päevakava läks nurja, sest üks kell käis valesti...

*

Apostel Paulus ütleb: „Teie olete raamat, mis tuntakse ja loetakse kõigist inimestest.“

Kas on ikka õige tee?..

Meie oleme ka nagu teetähised. Inimesed vaatavad meid ja teevad nii kuidas meie teeme. Kui meie käime õiget teed, näitame õiget suuna, siis teevad seda ka teised. Kui meie läheme väärale teele, siis tulevad teised meile järele. Seepärast tuleb kanda hoolt, et meie oleksime nagu tähised, mis näitavad õiget suuna, ja ajanäitajad, mis näitavad õiget aega.

Noored mõtelge sellele, et inimesed vaatavad ka meie peale ja panevad meie elu ja tegevust tähele. Nii mõnigi asi meie juures võib saada teistele komistuseks.

*

Kes põlgab väikeseid asju, ei saavuta kunagi suuri.

Paljusid õpetatakse, ainult targad võtavad õpetust.

Kui igaüks tahaks teist aidata, siis oleksid kõik aidatud.

„Meie Aeg“ ilmub kord kuus. Toimetus ja talitus Tallinnas, Merepuiestee 14-a. Vastutav toimetaja: M. Bärengrub. Abitoimetaja: H. Pilt. S. P. A. Eesti Liidu väljaanne. Tellimine kõigist posti-asutustest. Tellimishind aastaks 2 krooni, poolaastaks 1 kr. 10 s., üksiknumber 20 senti.

Tallinna Eesti Kirjastus-Ühisuse trükikoda, Pikk tän. 2.
Ilmunud 2. juunil 1938.
